

Llengua Llatina (20029)

Titulació/estudi: Grau en Humanitats

Curs: 2n

Trimestre: 2n

Nombre de crèdits ECTS: 6

Hores dedicació estudiant: 150

Llengua o llengües de la docència: castellà i català

Professorat: Antoni Seva/Joan-Josep Mussarra

1. Presentació de l'assignatura o descriptor

Llengua llatina I forma part d'un grup d'assignatures (amb Literatura llatina, Llengua llatina II i Llengua llatina III) que ofereix els coneixements fonamentals de llengua i literatura llatines per als estudiants d'Humanitats.

La llengua llatina ha estat, fins a l'Edat Moderna, el vehicle d'expressió principal de la cultura europea, tant en la literatura com en els altres camps del coneixement (filosofia, història, dret, ciències etc.). El llatí ha donat origen a gairebé tot el lèxic romànic i, amb el grec, constitueix la base de la terminologia científica. L'estudi de l'etimologia il·lumina el sentit primer dels mots i n'explica els canvis de significació.

Les obres literàries llatines, com les gregues, mantenen la seva vigència i el seu interès permanent. Els clàssics han servit de model o d'inspiració a moltes produccions literàries fins als nostres dies.

Per això els objectius d'aquest grup d'assignatures són: a) avançar en el coneixement del llatí; b) iniciar en l'etimologia i en la semàntica del lèxic romànic; estudiar els gèneres literaris i els autors principals i la seva influència en la tradició literària occidental.

Dins d'aquests objectius generals, Llengua llatina I consistirà en una consolidació dels coneixements elementals de llatí per mitjà d'explicacions sistemàtiques (morfologia i elements de sintaxi), exercicis pràctics i anàlisi i traducció de textos. Molts d'aquests textos seran escolars, però n'hi haurà també de literaris, especialment alguns de medievals, que seran comentats. La teoria i la pràctica aniran unides íntimament.

Per cursar aquesta assignatura, se suposa que els alumnes tenen coneixements elementals de llatí. Als qui no en tinguin, se'ls farà un seguiment particular en tutories.

NOTA: Les explicacions de sintaxi, fonètica i etimologia s'intercalaran entre les explicacions sistemàtiques de morfologia.

2. Competències a assolir

Competències generals	Competències específiques
1. Comprensió de les estructures morfològiques i sintàctiques llatines i generals. 2. Aprenentatge de l'evolució del lèxic: etimologia i semàntica. 3. Comparació de la llengua llatina amb les llengües romàniques i amb altres famílies lingüístiques. 4. Anàlisi i comentari de textos. 5. Aprenentatge teòric i pràctic de la traducció. 6. Capacitat d'interrelacionar la llengua i la literatura llatines amb la literatura, la història, l'art i el pensament.	1. Domini dels mecanismes de la flexió: declinació i conjugació. 2. Domini d'estructures sintàctiques. 3. Adquisició de tècniques de traducció. 4. Coneixement de les regles de l'evolució del lèxic. 5. Capacitat de comparació lingüística

3. Continguts

Bloc de contingut 1: Morfologia I

- **Tema 1:** Declinació de substantius
- **Tema 2:** Declinació d'adjectius
- **Tema 3:** Declinació de pronoms

Bloc de contingut 2: Morfologia II

- **Tema 1:** Conjugació regular
- **Tema 2:** La veu passiva
- **Tema 3:** Verbs irregulars
- **Tema 4:** Formes nominals del verb

Bloc de contingut 3: Sintaxi

- **Tema 1:** El relatiu
- **Tema 2:** Construccions sintàctiques més freqüents

Bloc de contingut 4: Fonètica i etimologia

- Nocions elementals

4. Avaluació

- avaluació continuada: participació en les activitats a l'aula; seguiment dels exercicis i treballs de traducció regulars;
- examen final: recollirà els temes, les pràctiques i els aspectes principals tractats en el curs;
- treball voluntari: versarà sobre algun tema elegit per l'alumne i dirigit pel professor;
- preparació de l'examen de setembre: als alumnes que suspenguin l'assignatura al juny, se'ls farà una tutoria individualitzada, indicant els punts que s'han de treballar i assignant feines concretes.

5. Bibliografia i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

VALENTÍ, E., *Gramática de la lengua latina: morfología y nociones de sintaxis*, Barcelona, Bosch, 1986;

RUBIO, L.-GONZÁLEZ, T., *Nueva gramática latina*, Madrid, Coloquio, 1990;

SEVA, A. (dir.), *Diccionari llatí-català*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1993;

SEVA, A. (dir.), *Diccionari bàsic llatí-català*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1996;

AA. VV., *Vox. Diccionario latino-español, español-latino*, Barcelona, Bibliograf, 1996;

VÄÄNÄNEN, V., *Introducción al latín vulgar*, Madrid, Gredos, 1988;

TAGLIAVINI, C., *Orígenes de las lenguas neolatinas*, Mèxic, FCE, 1973.

5.2. Bibliografia complementària

BRUGUERA, J., *Història del lèxic català*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1986;

CHUECA, L. A. & alii, *El perquè de les paraules: l'origen llatí del català i del castellà*, Lleida, Pagès, 1996;

PERIS, A., *Diccionari de locucions i frases llatines*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2001.

5.3. Recursos didàctics

a. Dossier

És l'eina de treball habitual. Consisteix en exercicis i textos seleccionats i anotats pel professor, tenint en compte el nivell de coneixements previsible dels alumnes. Comprèn:

1. Exercicis i textos simples de tema variat;
2. Narracions de la *Llegenda àuria*;
3. Poemes profans amorosos i goliàrdics;
4. Himnes religiosos.

b. Material àudio-visual

Alguns temes s'il·lustraran amb imatges i filmacions; es recomanaran portals d'internet.

6. Metodologia (optatiu)

1. Les explicacions teòriques es reduiran als termes essencials i tindran sempre aplicació pràctica.
2. L'activitat fonamental seran els exercicis i l'anàlisi i la traducció de textos.
3. Els textos a traduir tindran una introducció sobre l'autor i l'obra.

4. Els alumnes hauran de preparar individualment pràctiques que es corregiran i explicaran a classe; altres pràctiques es faran a classe, guiades pel professor.
5. Alguns temes es complementaran amb material àudio-visual.
6. S'atendran personalment en tutories els alumnes que tinguin dificultats o que vulguin ampliar temes.

7. Programació d'activitats

Setmana	Classe plenària o seminari, continguts, activitat a l'aula	Activitats fora de l'aula, dates lliuraments
Setmana 1a	1ª i 2ª declinacions	durant tot el trimestre: preparació d'exercicis corresponents a les explicacions i de traduccions de dificultat graduada
Setmana 2a	3ª declinació a	
Setmana 3a	3ª declinació b	
Setmana 4a	4ª i 5ª declinacions	
Setmana 5a	declinació i graus dels adjectiu; declinació dels pronoms	cap a la meitat del trimestre, preparació del treball voluntari
Setmana 6a	conjugació regular a	
Setmana 7a	conjugació regular b	
Setmana 8a	veu passiva	
Setmana	verbs irregulars	

9a		
Setmana 10a	formes nominals del verb	lliurament del treball voluntari